

МІЖНАРОДНІ МУЛЬТИДИСЦИПЛІНАРНІ
НАУКОВІ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ

www.economy-confer.com.ua

Світ наукових досліджень

Збірник наукових
публікацій міжнародної
мультидисциплінарної наукової
інтернет-конференції

Випуск 26

24-25 січня 2024 р.

ISSN 2786-6823 (print)

AKADEMIA NAUK STOSOWANYCH

WYŻSZA SZKOŁA ZARZĄDZANIA I ADMINISTRACJI
W OPOLU

Тернопіль, Україна – Ополе, Польща
2024

УДК 001 (063)

Світ наукових досліджень. Випуск 26: матеріали Міжнародної мультидисциплінарної наукової інтернет-конференції (м. Тернопіль, Україна, м. Ополе, Польща, 24-25 січня 2024 р.) / за ред. : О. Патряк та ін. ГО “Наукова спільнота”, WSZIA w Opolu. Тернопіль: ФО- П Шпак В.Б. 2024. 343 с.

Збірник наукових публікацій укладено за матеріалами доповідей наукової мультидисциплінарної інтернет-конференції «Світ наукових досліджень. Випуск 26», які оприлюднені на інтернет-сторінці www.economy-confer.com.ua

Оргкомітет

ГО Наукова спільнота

Патряк Олександра Тарасівна, кандидат економічних наук, ЗУНУ;

Шевченко Анастасія Юрійівна, кандидат економічних наук, ТОВ «Школа для майбутнього»;

Яремко Оксана Михайлівна, кандидат юридичних наук, доцент, ЗУНУ;

Станько Ірина Ярославівна, кандидат юридичних наук, адвокат;

Назарчук Оксана Михайлівна, доктор філософії (Ph.D.), ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»;

Гомотюк Оксана Євгенівна, доктор історичних наук, професор, ЗУНУ;

Біловус Леся Іванівна, доктор історичних наук, кандидат філологічних наук, професор, ЗУНУ;

Ребуха Лілія Зіновіївна, доктор педагогічних наук, кандидат психологічних наук, професор, Західноукраїнський національний університет;

Недошитко Ірина Романівна, кандидат історичних наук, доцент, ЗУНУ;

Стефанишин Олена Василівна, кандидат історичних наук, доцент, ЗУНУ;

Ухач Василь Зіновійович, кандидат історичних наук, доцент, ЗУНУ;

Яблонська Наталія Мирославівна, кандидат філологічних наук, старший викладач, ЗУНУ;

Савчук Надія Антонівна, кандидат психологічних наук, доцент, ЛНТУ;

Рудакевич Оксана Мирославівна, кандидат філософських наук, ЗУНУ;

Русенко Святослав Ярославович, аспірант, ТНПУ імені Володимира Гнатюка.

Адреса оргкомітету:

46005, Україна, м. Тернопіль, а/с 797

тел. +380977547363 e-mail: economy-confer@ukr.net

Оргкомітет конференції не завжди поділяє думку учасників. В збірнику максимально точно збережена орфографія і пунктуація, які були запропоновані учасниками. Повну відповідальність за достовірність несуть учасники, їх наукові керівники та рецензенти.

Всі права захищені. При будь-якому використанні матеріалів конференції посилання на джерело є обов'язковим. Усі роботи ліцензуються відповідно до Creative Commons Attribution 4.0 International License

ISSN 2786-6823 (print)

© ГО “Наукова спільнота” 2024

© Автори статей 2024

Литвинова Любов Олександрівна, Артемчук Людмила Іванівна
**АКТУАЛЬНІСТЬ ДОПОМІЖНИХ РЕПРОДУКТИВНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ В СВІТЛІ ДЕМОГРАФІЧНОЇ
КРИЗИ В УКРАЇНІ.....268**

Лінівенко Еліна Сергіївна, Назарова Дар'я Сергіївна
**ОЦІНКА РІВНЯ ОХОПЛЕННЯ ЩЕПЛЕННЯМИ БЦЖ
СЕРЕД НОВОНАРОДЖЕНИХ ДІТЕЙ В ОБЛАСТЯХ
УКРАЇНИ ЗА 2022-2023 РОКИ: АНАЛІЗ ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....271**

*Мельничук Федір Степанович, Борисенко Андрій Анатолійович,
Антоненко Анна Миколаївна, Кондратюк Микола Васильович*
**ІНТЕГРАЦІЯ МІЖНАРОДНИХ ПІДХОДІВ У ВІТЧИЗНЯНУ
СИСТЕМУ ЕКОЛОГІЧНОГО МОНІТОРИНГУ ПЕСТИЦИДІВ....274**

*Павлова Вікторія Володимирівна, Аряєв Микола Леонідович,
Бірюков Віктор Сергійович, Усенко Дар'я Вячеславівна*
**ПОШИРЕНІСТЬ МУКОВІСЦИДОЗУ У ДІТЕЙ ОДЕСЬКОЇ
ОБЛАСТІ В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД ПРИРОДНИХ
ФІЗИКО-ГЕОГРАФІЧНИХ ЗОН.....277**

Петрусевич Тетяна Володимирівна, Зубленко Олена Володимирівна
**ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В
ЕПІДЕМІОЛОГІЇ: ПЕРЕВАГИ І НЕДОЛІКИ.....280**

Солтисік Леся Миколаївна
**ХРОНІЧНІ ПСИХОСОМАТИЧНІ КОМОРБІДНОСТІ
НА ТЛІ ІДІОПАТИЧНОЇ АРТЕРІАЛЬНОЇ
ГІПОТЕНЗІЇ В СТУДЕНТОК.....283**

Фармацевтичні науки

*Гончарук Юлія Михайлівна, Фізор Наталія Селіверстівна,
Цісак Альона Олександрівна*
**ТЕХНОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РОЗРОБКИ ЛІКАРСЬКОЇ
ФОРМИ З ПРОТИЗАПАЛЬНОЮ АКТИВНІСТЮ.....286**

3. Zhou B., Li X. The monitoring of chemical pesticides pollution on ecological environment by GIS. *Environmental Technology & Innovation*. 2021. Т. 23. С. 101506.
4. Hollender J., Schymanski E. L., Ahrens L., Alygizakis N., Béen F. et al. NORMAN guidance on suspect and non-target screening in environmental monitoring. *Environmental Sciences Europe*. 2023. Т. 35. №. 1. С. 75.

ПОШИРЕНІСТЬ МУКОВІСЦИДОЗУ У ДІТЕЙ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД ПРИРОДНИХ ФІЗИКО-ГЕОГРАФІЧНИХ ЗОН

Павлова Вікторія Володимирівна

асистент, Одеський національний медичний університет

ORCID: 0000-0002-9996-391X

Аряєв Микола Леонідович

член-кор. НАМН України,

професор, доктор медичних наук,

Одеський національний медичний університет

ORCID: 0000-0003-3181-7518

Бірюков Віктор Сергійович

кандидат медичних наук, доцент,

Одеський національний медичний університет

ORCID: 0000-0002-7884-4428

Усенко Дар'я Вячеславівна

доктор філософії, Одеський національний медичний університет

ORCID: 0000-0003-4143-2099

Інтернет-адреса публікації на сайті:

<https://www.economy-confer.com.ua/full-article/5273/>

Муковісцидоз (МВ) – найпоширеніше моногенне захворювання європеїдної раси, спричинене мутаціями в гені регулятора трансмембранного білка. Характеризується ураженням всіх екзокринних залоз життєво важливих органів, має важкий перебіг і несприятливий прогноз.

Основними симптомами МВ є: хронічний обструктивний процес у дихальних шляхах, з рецидивуючими бактеріальними інфекціями; розлади травлення з екзокринною недостатністю підшлункової залози; підвищений вміст електролітів у потовій рідині; шлунково-кишкові розлади з панкреатичною недостатністю; чоловіча азооспермія внаслідок вродженої двосторонньої агенезії сім'явивідних проток.

Частота МВ коливається (в середньому 1:2500-1:3500 новонароджених, з коливанням від 1:1700 в Північній Ірландії і Данії до 1:40000 у Фінляндії). У латиноамериканців МВ розповсюджений з частотою 1:5000, у афроамериканців ця цифра становить 1:17000, дуже рідко МВ зустрічається у представників монголоїдної раси. Різниця розповсюдження в залежності від статі несуттєва.

В Україні, за даними неонатального скринінгу, частота МВ становить приблизно 1:8400. Ці дані слід вважати попередніми в зв'язку з тимчасовим припиненням з 2015 року неонатального скринінгу на МВ та недостатністю даних щодо популяційної частоти МВ в Україні.

На кафедрі педіатрії Одеського національного медичного університету триває дослідження щодо з'ясування оптимальних шляхів профілактики низки хронічних захворювань, у тому числі муковісцидозу, пов'язаних з геопатогенними зонами Одеського регіону. Для дослідження використовується новий методичний підхід до вивчення здоров'я населення, з урахуванням Географічних Інформаційних Систем (Geographic Information System), чи ГІС. Географічна інформаційна система (ГІС) – це система, яка збирає, зберігає, аналізує та відображає географічно пов'язані дані. Цей підхід ефективно покращує моніторинг захворювань, поєднуючи поля біомедичних і соціальних наук.

Дослідження проводилось в КНП «Одеська обласна дитяча клінічна лікарня» ООР. На даний момент в Одеській області зареєстровано 54 дитини, що хворіють на муковісцидоз. Виходить, що поширеність МВ в області складає 1 на 5096 дітей.

Одеська область складається з трьох природних фізико-географічних зон, серед яких лісостеп, степ і Придністров'я. Дані щодо поширеності муковісцидозу були накладені на карту даних еколого-геофізичного шару. Перерахунок значень показника по геофізичних зонах Одеського регіону виявив переважне поширення у Задністровській – 14,61 та Лісостеповій – 11,96 зонах. Мінімальний показник відзначений у Степовій зоні – 5,97. Для Одеси цей показник становив – 9,21. Найбільш високі значення поширеності МВ виявлено в Саратському – 110,99 та Лиманському районах Задністровської зони, а також у Кодимському – 36,39 та Подільському – 38,28 районах Лісостепової зони.

Щоб зрозуміти причини нерівномірного розподілу захворювання у різних геофізичних зонах Одеської області проведено аналіз. Поширеність муковісцидозу порівнювали з територіальними кадастрами та картами с геофізичних, екологічних і медичних аномалій, розроблених Чорноморською геофізичною експедицією. Екогеофізичний шар локальної ГІС Одеської області має кілька геофізичних і гідрогеологічних аномалій, змінені магнітні та гравітаційні поля, забруднення ґрунтових вод з аміаком, нітратами та пестицидами. Є й такі райони з високим вмістом урану, радону, радію, ртуті, і свинцю, а також дефіцит у ґрунті цинку, кобальту, молібдену. Таким чином, ми припустили, що ці проблеми зі здоров'ям можуть бути пов'язані з еколого-геофізичними факторами.

З'ясовано, що для Лісостепової зони географічні особливості включають гідрогеологічні аномалії, змінені магнітні та гравітаційні поля, точкові підвищення вмісту урану, радону, радію, ртуті, свинцю та дефіциту Zn, Co, Mo. А для Задністровської зони характерна наявність структурно-тектонічних та гідрогеологічних аномалій з аміачним та нітратним забрудненням підводних вод та забрудненням ґрунту отрутохімікатами.

Висновки:

1. Використання методу Географічних Інформаційних Систем (Geographic Information System), для епідеміологічної оцінки дозволяє визначити розповсюдженість муковісцидозу в Одеській області по лісостеповій, степовій і фізико-географічній зонах Придністров'я, а також 26 адміністративних районах.

2. Стійке перевищення середньообласного показника загальної захворюваності МВ у Балтському, Кодимському, Подільському, Саратському та Арцизькому районах Одеської області відповідає картографії раніше відомих територіальних структурно-геологічних, геофізичних, ландшафтно-геологічних та гідрогеохімічних аномалій.

3. Необхідні подальші дослідження для розробки ефективних профілактичних програм охорони здоров'я, спираючись на виявлене за допомогою методу ГІС явище неоднорідності розподілу хворих на МВ у різних фізико-географічних зонах та адміністративних районах Одеської області.

Список літератури

1. Aryayev M., Senkivska L., Biryukov V., Pavlova V., Streltsov M., Kengelyan T. (2023). Geographic information system in monitoring the orphan and socially significant diseases in children. CHILD`S HEALTH, 18(6), 405-409. <https://doi.org/10.22141/2224-0551.18.6.2023.1626>
2. Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при муковісцидоз : Наказ МОЗ України від 15.07.2016 № 723. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://old.moz.gov.ua/ua/print/dn_20151221_0.html.
3. Anisimov AM, Batechko SA, Kenc VV, et al. Kadastry i atlas kart mediko-geologicheskikh anomalii na territorii Odesskoi oblasti [Inventories and atlas of maps of medical and geological anomalies in the Odessa region]. Odessa; 1991. 175 p.
4. Ashutosh M, Kumar J. Medical geographic information systems (medical gis): a review. Agricultural Science: Research and Reviews. 2022;1:71-78